

Nr 56.

Godkänd av första kammaren den 27 mars 1917.

Godkänd av andra kammaren den 27 mars 1917.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående beredande av tillgång till utsädesspannmål till skäligt pris.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6.)

(Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 5.)

Till Konungen.

Uti en inom riksdagen väckt motion har framhållits önskvärdheten därav att genom införande av maximipris eller på annat sätt drages försorg om att utsädesspannmål under innevarande vår må hållas tillgänglig i marknaden för skäligt pris.

Förevarande motion tar sikte på det för vår livsmedelspolitik under närvarande brydsamma förhållanden synnerligen viktiga spørsmålet om lämpligaste utvägen att tillförsäkra lantmännen behövtligt utsäde till skäligt pris.

Det synes uppenbart, att de genom kungl. förordningarna angående reglering av brödsädesförbrukningen den 19 december 1916 och den 15 februari 1917 förordnade statsbeslag, oaktat de med avseende å sistnämnda förändring genom kungl. kungörelsen den 23 februari 1917 till jordbrukarens förmån beviljade lättnader, skola komma att medföra ett så gott som fullständigt avstannande av spannmålshandeln

lantmännen emellan. En härtill starkt bidragande orsak är, såsom i motionen framhålles, den rådande bristen på kraftfoder, vilket gör, att lantmännen nödgas innehålla sina spannmålsförråd för utfodringsändamål, och detta så mycket mer, som gällande maximipris å för utfodring tjänlig spannmål, jämförda med det höga marknadspriset på övriga kraftfoderämnen, förklarligt nog måste öka jordbrukarens obenägenhet att saluhålla sin spannmål, allrahelst förstklassig för utsäde lämplig vara.

Under sådana förhållanden synas allvarliga svårigheter vara att befara för jordbruket att fylla det erforderliga behovet av utsäde, och riksdagen är fullt ense med motionärerna, att ett ingripande från statsmaktens sida är för ändamålet nödvändigt. Då utsädesspannmål i jämförelsevis stor omfattning lärer vara att tillgå hos utsädeshandlandena, synes frågan närmast vara den, hur en oskäligen prisstegring å dessa förråd på lämpligaste sätt skall kunna motverkas. Därpå beror i icke ringa mån, om det skall bliva möjligt för lantmännen att på rimliga villkor anskaffa de för dem oundgängliga utsädesförråden. De tendenser, som utsädeshandlandena redan lagt i dagen, att i vinstsyfte utnyttja den förhandenvarande situationen, göra, att de åtgärder, som från det allmännas sida påkallas, skyndsammast möjligt synas böra vidtagas.

Vad beträffar arten av nämnda åtgärder vill det synas, som om motionärerna i första hand tänkt sig införande av maximipris. Riksdagen vill emellertid fästa uppmärksamheten därpå, att för ernående av det av motionärerna önskade resultatet, det kan bliva nödvändigt att, i samband med åsättande av maximipris på utsädesspannmål, det tages under övervägande, om icke jämväl beslag på utsädesfirmornas lagrade förråd bör förekomma.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte genom införande av maximipris eller på annat sätt draga försorg om att utsädesspannmål under innevarande vår må hållas tillgänglig i marknaden för skäligt pris.

Stockholm den 27 mars 1917.

Med undersätlig vörndnad.